

ВИВЧЕННЯ ЕТІОЛОГІЧНОЇ СТРУКТУРИ ТА ЕПІЗООТОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЗА ЛЕПТОСПІРОЗУ СОБАК

Карчевська Тетяна Миколаївна,

*кандидатка ветеринарних наук, доцентка кафедри
інфекційних та інвазійних наук, Заклад вищої освіти*

«Подільський державний університет», м. Кам'янець-Подільський

ORCID: 0000-0002-5693-916X

Актуальність. Лептоспіроз є зоонозним захворюванням, для якого характерні ендемічні спалахи. Останніми роками за даними міжнародного епізоотичного бюро відмічається тенденція до зростання цього захворювання як серед тварин, так і серед людей (особливо серед міських жителів). Україна перебуває в групі країн із складною епізоотичною ситуацією щодо цього захворювання. Це пов'язано із збільшенням кількості антропургічних вогнищ, переважно серед різних видів тварин, а також із збільшенням безпритульних тварин, хронічних або атипових форм захворювання [1,2].

В умовах сьогодення проблема лептоспірозу в Україні набуває все більшого значення. Ензоотичні та епізоотичні території з лептоспірозу розташовані практично в усіх областях. В останні роки спостерігаються зміни етіологічної структури лептоспірозу і також підвищується роль собак у розповсюдженні лептоспірозу як додаткового резервуару [3,4]. Тому постійний моніторинг етіологічного спектру лептоспір, що викликають захворювання собак та потенційно здатні спричинити захворювання у людей, а також епізоотичної ситуації щодо цієї хвороби залишається актуальним питанням сучасності.

Мета: вивчити етіологічну структуру а також сезонну, вікову та породну динаміку за лептоспірозу собак.

Матеріали і методи дослідження. В роботі використовували дані реєстраційного журналу та звітності за 2021 рік Нікопольської районної державної лікарні ветеринарної медицини Херсонської області. Дослідження

проводились до повномасштабного військового російського вторгнення на територію України.

Результати досліджень. Згідно даних реєстраційних журналів та документації ветеринарної звітності всього за 2021 рік було клінічно і серологічно досліджено 65 голів собак різних порід з підозрою на лептоспіроз. Було вивчено сезонну, вікову та породну динаміку лептоспірозу. Сезонну динаміку вивчали помісячно за реєстраційним журналом прийому тварин у 2021 році, враховуючи підтверджені діагнози на лептоспіроз. При вивченні вікової динаміки тварин розділили на 4 групи: I – собаки до одного року, II – 1-3 роки, III - 4-10 років і IV – старше 10 років. При цьому також використовували дані реєстраційного журналу прийому тварин в 2021 році, враховуючи підтверджені діагнози на лептоспіроз.

В результаті проведеної роботи встановлено, що в 2021 році лептоспіроз лабораторно підтвердився у 27 собак із 65 обстежених. Як виявилось, серед собак домінували серовари *L. Icterohaemorrhagiae* (33,33%) і *L. Canicola* (44,44%). В одному випадку було зареєстровано серовар *L. Grippotyphosa* (3,71%). Кількість змішаних сероварів склала 18,52% (рис.1).

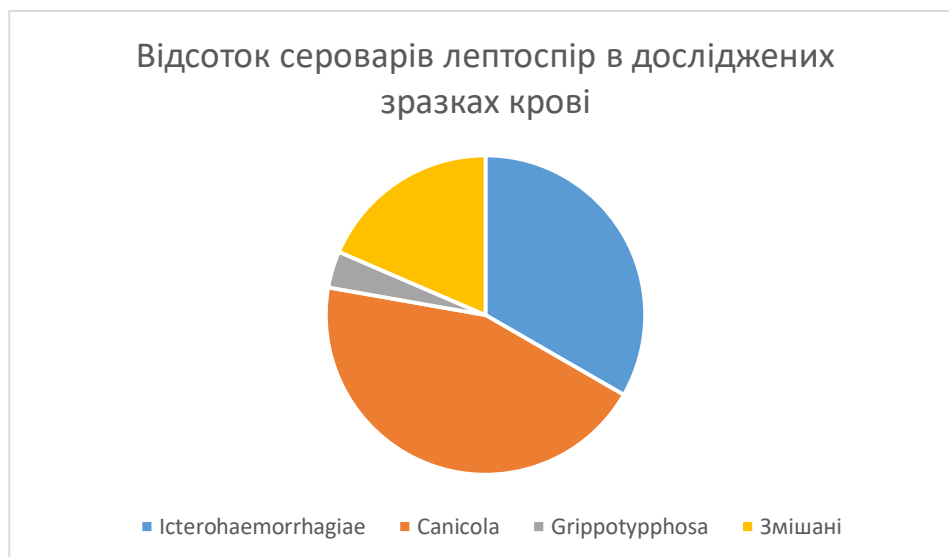

Рис 1. Етіологічна структура лептоспірозу собак в м. Нікополь за 2021 р. (%)

Щодо сезонної динаміки хвороби, ми зробили висновок, що лептоспіроз собак частіше реєструється у весняно-літній період з переважаючою кількістю випадків в травні (9 (33,34%)) і червні (7 (25,94%)) місяці. Деяко менше випадків

лептоспірозу було зареєстровано в липні (3 (11,12%)), серпні (2 (7,40%)) і листопаді (2 (7,40%)) місяці. Найнижчими показники були в березні, квітні, вересні і грудні місяці, відповідно по 1 випадку (3,70%). Жодного випадку лептоспірозу не було зареєстровано в січні, лютому і жовтні місяці.

При вивченні вікової динаміки хвороби виявили, що найбільше випадків лептоспірозу було зареєстровано у собак віку 1-3 роки (48,15%), дещо менше випадків лептоспірозу було зареєстровано у віковій групі 4-10 років (37,04%), у віковій групі тварин до 1 року було зареєстровано 3 випадки захворювання (11,11%). І лише один випадок (3,70%) був зареєстрований у віковій групі старше 10 років.

Щодо породної динаміки, найбільше випадків лептоспірозої інфекції було зареєстровано у собак породи пекінес (18,54%), дещо менше (14,84%) – у породи пудель, 3 випадки лептоспірозу (11,12%) було зареєстровано серед метисів, по 2 випадки (7,40%) було у азіатської вівчарки, ротвейлера і лабрадора-ретривера. І лише по одному випадку (3,70%) було зареєстровано у собак інших порід.

Висновки. Отже, лептоспіроз є досить поширеною інфекційною патологією серед собак різних порід та різного віку, в зв'язку з чим потребує постійної уваги як зі сторони власників тварин, так і фахівців ветеринарної медицини, а вивчення епізоотичної ситуації та етіологічної структури збудників дасть можливість розробляти карти поширення лептоспірозу собак з подальшим підбором ефективної вакцини щодо відповідної серогрупи лептоспір.

Список використаних джерел:

1. Мельник О. А., Голубятников М. І., Доан С. І. та ін. Епізоотична ситуація з лептоспірозу та спільні етіологічні риси у людини і тварин у сучасний період.: Вісник морської медицини. 2019. № 4. С. 89-99.
2. Уховський В. В., Пискун А. В., Скалига М. Л. Серологічний моніторинг лептоспірозу у собак: Ветеринарна біотехнологія. 2014. № 24. С. 266–272.

3. Білик С.А., Корнієнко Л.Є., Ярчук Б.М., Тирсін Р.В. та ін. Епізоотологія, діагностика, лікування та профілактика лептоспірозу собак у приватній ветеринарній клініці у м. Вінниця в 2015–2016 рр.: Науковий вісник ветеринарної медицини. 2018. № 1. С. 77-85.

4. Турченко О.М., Зон Г.А. Лептоспіроз собак у м. Суми: Епізоотичний моніторинг, діагностика та лікування: Ветеринарна біотехнологія. 2018. Вип. 32(2). С. 545–550.